

Handläggare
Emily Thörling
Telefon: 08-50812610

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
23 februari 2023

Remiss av motion om att inrätta en central bidragsnämnd för att motverka välfärdsbrottslighet

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2022/1195

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad ska inrätta en central bidragsnämnd med ansvar för stadens fördelning, utbetalning och uppföljning av föreningsbidrag. Med en central styrning ska staden få bättre kontroll över de bidrag som årligen beviljas ideella föreningar, och samtidigt motverka bidragsfusk och jäv.

I kommunfullmäktiges reglemente står att stadsdelsnämnderna ska ge bidrag till föreningar med lokal verksamhet. Södermalms stadsdelsnämnd beviljar årligen bidrag till ideella föreningar med utpräglad lokal förankring inom stadsdelsområdet och som uppfyller kraven enligt nämndens rutiner. Föreningen ska vara demokratisk och komplettera någon av kärnverksamheterna som finns inom socialtjänst, äldreomsorg, förskola och fritidsverksamhet.

Förvaltningen har bra rutiner för föreningsbidragen med kontroller, dialog med föreningar i förebyggande syfte, klargörande samtal med föreningar som söker för första gången, och uppföljningar. Detta gör att det finns goda förutsättningar för att förhindra eventuella försök till fusk.

Södermalms stadsdelsförvaltning

Virkesvägen 3
120 22 Stockholm
Växel 08-508 120 00
soder@stockholm.se
stockholm.se

Förvaltningen ställer sig positiv till den aktivitet som ligger i budget för 2023 om ett gemensamt ansökningssystem för föreningsbidrag i Stockholms stad, vilket kommer att underlätta ansökningsförfarandet för föreningar, och ge en viktig överblick över vilka

bidrag som kan vara aktuella för deras sorts verksamhet. Ett gemensamt system underlättar även samarbetet mellan stadsdelarna.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har på remiss från kommunstyrelsen fått en motion som föreslår att det ska inrättas en ny nämnd för hantering av hela stadens föreningsbidrag. Motionen är skriven av Nike Örbrink (KD).

Motionen har förutom till Södermalms stadsdelsnämnd remitterats till stadsdelsnämnderna i Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Norrmalm, Rinkeby-Kista, Skarpnäck, Skärholmen, Spånga-Tensta, Östermalm och Hägersten-Älvsjö, samt till stadsledningskontoret, idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden.

Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 6 mars 2023.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av förskoleavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 13 februari 2023.

Ärendet

I motionen beskrivs att Riksrevisionen och Ekonomistyrningsverket 2019 uppskattade att bidragsfusk årligen kostar samhället flera miljarder kronor. Motionen lyfter BRÅ:s rapport ”Valfärdsbrott mot kommuner och regioner” från 2022 där ideella föreningar tas upp som exempel på föreningar som är särskilt svårhanterade för kommunerna, och menar att kravställningen för avtal eller föreningsbidrag generellt är mycket lägre jämfört med entreprenörer som upphandlas inom offentlig sektor. Detta har sin grund i en olikartad lagstiftning, där kommuner är skyldiga att följa upp och kontrollera avtal med privata utförare, medan ideella föreningar inte täcks av kommunallagens skrivning.

Skatteverket efterfrågade nyligen en gemensam databas för bidragsgivande myndigheter på statlig nivå över statliga bidrag till ideella föreningar, och i motionen beskrivs att samma behov finns i staden.

Stockholms stad betalar årligen ut cirka 100 miljoner kronor i stöd till det lokala föreningslivet.

I motionen berättas om att föreningar i Stockholm har mottagit föreningsstöd från flera av stadens nämnder och statliga myndigheter samtidigt, samt misstänkt fusk gällande falska medlemsregister och påhittade verksamheter. Men tar även upp jävsförhållanden där ledamöter beviljat bidrag till föreningar där personen själv varit medlem.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta en central bidragsnämnd med ansvar för stadens fördelning, utbetalning och uppföljning av föreningsbidrag, och på så vis motverka välfärdsbrottslighet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningens erfarenhet är att dagens system för lokala föreningsbidrag är välfungerande och inte utnyttjas för brottsliga ändamål. Genom att följa nämndens rutin för hur föreningsbidragen hanteras, med bland annat bakgrundskontroller och klargörande samtal med föreningar som söker för första gången, kan en säker bidragsprocess säkerställas.

Förvaltningen ställer sig positiv till den aktivitet som ligger i budget för 2023 om ett gemensamt ansökningssystem för föreningsbidrag i Stockholms stad, vilket kommer att underlätta ansökningsförfarandet för föreningar, och ge en viktig överblick över vilka bidrag som kan vara aktuella för deras sorts verksamhet. Förvaltningen ser dock en risk med att den lokala förankringen kan förloras i en central bidragsnämnd.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Lena Kullberg-Boman
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Motionen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2023-02-02
Lena Kullberg-Boman, Avdelningschef	2023-01-31